

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

III. LETO

Murska Sobota, 25. februarja 1934.

ŠTEV. 9

Revolucija v Avstriji.

Vzrok :

V sosedni Avstriji je pretekli ponedeljek izbruhnila revolucija, ki se je razvila v krvavo meščansko vojno. Več tisoč mrtvih je obležalo na bojišču, število ranjenih pa je sploh neznano. Kaj je bil vzrok revolucije? V Avstriji je obstojala demokratična ustava s parlamentom. Tri stranke so se po zadnjih volitvah potegovale za oblast, krščansko socialna, ki ji je bil načelnik dr. Dollfuss, socialdemokratska ter vsenemci in kmetijci. Med nje pa se je vsililo novo gibanje in sicer Heimwehr z knezom Starhenbergom na čelu. Heimwehr je organizacija po vzoru italjanskih fašistov. Že pred letom je prišlo v Avstriji do nemirov in takrat je pognal Dollfuss parlament domov. Dollfuss je namreč hotel avstrijsko državo preobnoviti in ji dati obliko stanovske države, kjer ne bi več odločevale politične stranke ampak posamezni ljudski stanovi.

Hitlerjevci :

Med tem pa so navalili hitlerjevci na Avstrijsko državo ter delali z vsemi močmi na to, da strmoglavijo Dollfussa. Takrat se je Dollfussu pridružila heimwehrovska organizacija. Ta zveza pa je postala za Avstrijo usodepolna, kajti Heimwehr se je izkazal za hudega nasprotnika krščanskih socialcev.

Heimwehr :

Kaj je hotel Heimwehr? Odpravo demokratične države, uvedbo fašizma, razpust vseh strank, predvsem socialdemokratov. Za njimi pa je stala Italija, za to so bili tako predrzni.

Orožje :

Vse politične stranke so imele svoje bojne organizacije, ki so bile do zob oborožene. Heimwehrovci so imeli svoj Heimatschutz, hitlerjevci svoje napadalne oddelke a socialdemokrati svoj Schutzbund. V takšnih razmerah je bila državljanska vojna pač neizogibna.

Starhenberg in Dollfuss.

Vedno bolj je Starhenberg pritiskal na Dollfussa, da razpusti vse stranke in uvede diktatorski režim. In ko je slednji začel oklevat, so se socialdemokrati, ki so bili najmočnejša stranka v Avstriji, pripravljali na upor, ki bi moral istočasno izbruhniti po vsem ozemlju Avstrije.

Linc.

Med tem pa je oblast ujela tajno brzojavko, ki jim je odkrila vse na-

mere socialistov. Zato je hotela preiskati delavski dom v Lincu. In takrat so proti povelju glavnega vodstva socialdemokratov, padli na policijo prvi puškini strelji. Iskra se je vžgala prezgodaj in na nepravem mestu. Slediti je morala vsa stranka nepripravljena in presenečena, za to je bilo tudi vladni vojski razmeroma lahko premagati posamezne oddelke upornikov.

Kri . . .

Nekaj ur za tem, ko so iz delavskega doma v Lincu padli prvi strelji na policijo, je že divjala po mestu prava bitka. Heimwehr se je ob vladnih četah postavil v boj proti Schutzbundu. Od vseh strani so prihajali, in v ponedeljek zvečer so že zagrmeli topovi in sipali smrt na delavska taborišča.

Dunaj.

Takrat pa se je zganilo glavno mesto. Na Dunaju so razpolagali socialdemokrati z pravimi utrdami, ki so bile v velikanskih delavskih stanovanjskih hišah, ki jih je občina zgradila po vseh predmestjih Dunaja. Tam so imeli tudi svoja velika skladišča orožja. Delavci so hitro proglasili splošno stavko in so začeli iz svojih utrd prodirati s strojnimi in ročnimi granatami proti središču mesta. Toda bilo je prepozno. Radi upora v Lincu je vlada alarmirala vso svojo oboroženo silo.

Smrt kosi.

Po strašnih izgubah so vladne čete zavzele delavska taborišča v Lincu. Med tem pa so divjali boji na Dunaju vse do petka zvečer. Najhujše je bilo od srede do četrta zjutraj. Delavci so večkrat z jurišem zavzemali različne postojanke in so bili popolni gospodarji predmestij. Še le ko so vladne čete privlekle lahke in težke topove ter metalce min, ko so z njimi začeli obstreljevati delavske domove in ko je delavcem začelo pohajati municija, so se začeli umikati. Boji so bili ogorčeni, ker se je delavstvo borilo z velikim junaštvom, a tudi kruti in neusmiljeni, saj je artilerija obstreljevala stanovanja in morila žene in otroke. V petek se je vrnil mir na Dunaj, delavstvo je predalo orožje, preki sod je izrekel številne smrtne obsodbe. Enega težko ranjenega delavca so morali celo nesti na vešala. Razdejanja so strašna. Voditelji socialnih demokratov so zbežali v inozemstvo.

V drugih krajih.

Tudi drugod so izbruhnili poboji. Bitke so divjale v Gradcu, v Leobno, posebno Bruck na Muri je doživel strašne dneve, kjer je število žrtev zelo veliko. V Dunajskem Novem mestu so delavci zavzeli v naskoku vsa vladna poslopja a so se morali umakniti topovom. Drugod pa je bilo mirno, ker so delavci videli, da bi bil vsak upor le nepotrebno prelihanje nedolžne krvi.

Grobovi . . .

Število mrtvih in ranjenih še vedno ni ugotovljeno, ker so delavski borci svoje mrtve in svoje ra-

njenice vzeli s seboj in poskrili. Računajo, da je smrtnih žrtev mnogo nad 3000, a okrog 6000 je ranjenec.

In bodočnost ?

Socialdemokratična stranka je zapuščena, Heimwehr zahteva, da se mu izpolnijo vse dane obljube. Za vse stranke v Avstriji je bila s tem podpisana smrtna obsodba in Avstrija stoji na pragu fašistične diktature, ki bo uresničila vse Hitlerjeve želje, saj bo delavstvo sililo iz maščevanja v narodno-socialistične tabore. Vojna je končana, res je zmaga na strani vlade, a trajen mir v takem ozračju pač ni zagotovljen.

POLITIKA

Važno gospodarsko zborovanje trgovskih in industrijskih zborov, se je vršilo te dni v Beogradu. Konferenca je razpravljala o obrtnem zakonu, v vprašanju o zavarovanju trgovcev, o davčnih zadevah, o reformi in reviziji raznih uredb, predvsem uredbe o zaščiti kmetov, o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov i. t. d.

Češkoslovaška vlada je radi odstopa dveh narodno-demokratskih ministrov odstopila. Novo vlado je sestavil Malypetr.

Belgijski kralj Albert se je na nekem pečinah v bližini Namurja smrtno ponesrečil. Kralj, ki je bil navdušen planinec se je odpeljal s svojim slugom na sprehod. Ko je prispel v bližino nekaj gričev, se je sam vspel v hrib od koder se ni več vrnil. Po dolgem iskanju so ga našli pod neko skalo mrtvega. Vsa Belgija žaluje za kraljem. Njegov naslednik je Leopold III.

50 ljudi je zgorelo

Na stranski progi Campiglia Piombino v Toscani se je pripetila strašna železniška nesreča. Potniški vlak je trčil v motorni vlak, ki ni vozil po predpisanem času. Lokomotiva potniškega vlaka je skočila s tira, motorni vlak pa se je popolnoma razbil in vnel. V motornem vlakcu je zgorelo 50 potnikov. Rešil se je en sam potnik, ki pa je dobil prav tako hude poškodbe. Trupla ponesrečenih potnikov so tako poškodovana, da jih ni mogoče spoznati.

Še druge nesreče :

Na korejski obali se je potopil japonski parnik. Vse moštvo in vsi potniki so z ladjo vred potopili. — V Španiji sta trčila skupaj dva vlaka. Nad 100 potnikov je smrtno ranjenih 9 pa je mrtvih.

Občinske volitve v Bolgariji so potekle v popolnem miru in redu, ter ni nikjer prišlo do večjega incidenta. Večino so dobile stranke narodnega bloka, največ glasov pa zemljedelci.

Iz narodne skupščine. Ob prisotnosti vseh članov vlade je Narodna skupščina počastila spomin pokojnega belgijskega kralja. Po zopetni otvoritvi seji so sporočili skupščini zahteve pravosodnega ministra po izročitvi več narodnih poslancev sodišču, radi zlorabljanja službenih funkcij. Dnevni red prihodnje redne seje obsega med drugim tudi protokol k trgovinskemu sporazumu med Jugoslavijo in Nemčijo ter volitev odbora za proučitev načrta novega državljanskega zakona.

Bolgarski ministrski predsednik Mušanov je imel pred dnevi prvi uradni razgovor z našim novim poslanikom v Sofiji.

„Škodljivci kmeta“

Pod tem naslovom prinašajo zadnje „Novine“ članek z podpisom Nemeš Vincenc, Tešanovci. Tako govori: da so povsod nabiti letaki o sadnih in rastlinskih škodljivcih, nikjer pa niso navodila kako naj zatiramo škodljivca kmeta siromaka, ki jih opazimo na sejnih v „ovčenom gvanti a odnotra so pa zgrabljivi vucje.“ Gospodu piscu bi samo priporočali, če že pretaka take krokodilove solze, če že na dolgo in široko piše, kar bi se lahko povedalo v dveh stavkih, naj v svojo korist in v korist vseh drugih vendar navede imena dotičnih škodljivcev, volkov i. t. d. Prav hvaležni bi mu bili, ker smo tudi mi pripravljani, da mu pomagamo pri „zatiranju.“ Torej z imeni na dan, ker le bojazljivci streljajo izza ogla.

NAŠA KRAJINA

Murska Sobota:

— **Nekaj statistike iz tukajšnje-ga sreskega sodišča v preteklem letu.** Civilnopravne zadeve: opomin skih tožb 871 (lani 764), malotnih zadev 351 (44), meničnih zadev 12 (lani je bilo za to pristojno okrožno sodišče), drugih pravn 1018 (lani 1132) izvršilnih zadev 2236 (1455), od teh 110 (124) dražb, dalje prisilnih uprav 8 (13), izvršb na premočnine 1588 (1465), opravljeni rubežni 896 (572), opravljenih prisilnih prodaj 71 (70), zapuščin 803 (711), varstvenih zadev 311 (322), skrbstvenih zadev 61 (91), preklicanj zaradi duševne bolezni 4 (6), zaradi pijančevanja 2 (0) in zaradi zapravljivosti 3 (0), odpovedi stanovanj 11 (2) in zemljiškoknjižnih zadev 3607 (3546). Kazenske zadeve: mlajši mladoletniki 14 (21), prestopkov, za katere je pristojno sresko sodišče 840 (981) in preiskav 193 (217). Zapornikov je bilo v sodnem priporu 68 (skupno število 577 dni), sodnih obsojencev 190 (skupno število 1853 dni), carinskih obsojencev 73 (skupno število 1080 dni) in obsojencev upravnih oblastev 183 (skupno število 379 dni). Skupno število jetnikov je znašalo 514 z 3889 oskrbnimi dnevi. Zaporji niso bili v lanskem letu niti enkrat prazni. Število uradnih dni je znašalo 13 nasproti 30 v lanskem letu, ker so se zaradi štednje ukiniteli uradni dnevi v Križevcih in Gornji Lendavi. S tem pa je posebno prizadeto prebivalstvo goričanskega Prekmurja, ki ima slabe prometne zveze. Potrebno bi bilo, da se spet uvedejo uradni dnevi v omenjenih dveh krajih.

— **Rakičanci na našem odru.** Dne 8. t. m. so se nam Rakičanski Sokoli predstavili z dvema burkama. Pokazali so nam, kako se da s trdno voljo in ljubeznijo do stvari kljub napornemu dnevnemu delu uresničiti načrte. Stavili so si nalogo, da nam zaigrajo na našem odru. Posrečilo se jim je, zabavati občinstvo in reči moramo, da je bil njihov nastop svoboden in neprisiljen. Žal, da ni bila predstava tako obiskana kakor so fantje pričakovali in tudi zaslužili. Segli so sicer po starih in premletih igrah, toda mi vemo, da izbira ni ravno najlažja. Vsekakor pa jih bomo vedno radi sprejeli, saj smo prepričani, da je bil njihov nastop dobra reklama za bodoče uprizoritve. Omenimo naj še, da je bila izgovorjava jasna in govor skoraj brez vseh primesti narečja.

— **Nesreče.** Šumski delavec Šebjan Evgen uslužben pri „Naški“ v Kobilju se je pri delu vsekali s sekuro v nogo. — Osemletna Horvat Šarika iz Domajinec je v gozdu padla tako nesrečno, da si je zlomila levo roko. — Rautar Julij 72 letni berač iz Hrastja je pred dnevi prišel pod vlak. Z težkimi ranami na nogah in glavi so ga pripeljali v bolnišnico. — Idič Ernest sin dninarja iz Zenkovci je dobil roko v slamoreznicu. Stroj mu je zmečkal prst. — Imenovani se zdravijo v tukajšnji bolnišnici.

Gornja Lendava:

— **Divji lovci.** Izredno visoka cena veвериčnega krzna (15 Din) je povzročilo, da se klatijo po gozdovih divji lovci, ki si skušajo brez kakšnih lovskih pravic zaslužiti nekaj denarja. Lovski čuvaji so že zalotili nekaj teh oseb ter jih prijavili orožništvu.

— **Huda žena.** Posesnik Ž. iz Kovačevca je bil tako pretepen od svoje žene in sina, da je moral radi dobljenih ran iskati zdravniško pomoč. Po izjavi sosedov je miren, delaven in skrben gospodar, le žena ga radi starosti prezira in do skrajnosti zanemarja pri dnevni postrežbi. Vso zadevo je že preiskalo orožništvo in predalo sodišču.

— **Občinski urad.** V zadnji številki Novin piše znani dopisnik, da je bilo v eni izmed zadnjih števil M. Krajine navedeno, da se je obč. urad preselil v hišo g. Hartnerja. To je laž. Ker dopisnik Novin tudi z očalmi slabo vidi, vsled tega si naj da ponovno prečitati navedeni članek od kake druge osebe. M. Krajina števil. 4. prinaša, da se preseli obč. urad v hišo g. Hahna. O kakem prenosu v hišo g. Hartnerja ni nikjer govora.

— **Sokolska četa se** tempotem zahvaljuje Sok. društvu v Rogoševci za vso naklonjenost in prijaznost, ki jo je izkazalo društvu ob priliki gostovanja igre „Rodoljub iz Amerike“. Posebno se zahvaljujemo društvenemu gospodarju Rudi Škrabanu, ki nam je šel zelo na roko pri postavljanju in odstranjevanju odra. Končno hvala gre g. Raffelnu, ki je radevolje posodil klavir ter tako pripomogel povzdigniti efekt igre.

— **Kadilska strast.** Nedavno je neki neznanec opeharil skoraj vse tuk. trgovce za manjše zneske. V vsaki trgovini je naročil nekaj cigaret in razno blago. Cigaretete je vzel takoj v roko, blago pa pustil ne miru. Iz vseh trgovin se je z cigaretami izmaknil z izgovorom, da pogleda, če je še kolo pred trgovino. Po natančnem opisu so orožniki zalotili tega lumpa v osebi nekega Š. iz Otovec. Dejanje je priznal s pripombo, da ni to storil iz hudobnega namena, ampak le iz kadilske strasti.

— **Odgovor.** Znana gornjelendavska osebnost zopet modruje in se spotika v Novinah na članek, ki je izšel še nedavno v Vašem listu. Še-le po treh tednih je stuhtal odgovor, ki je brez glave in repa. V njem dosti piše ali malo pove. Ves članek o „modrijaših“ je tako preobrnil in zamotal, da je na zadnje prišel do „müh“. Ker pravi dopisnik Novin, da je to zadnji odgovor, mu tudi mi po njegovi „ričet“ metodi zadnjič odgovorimo to-le: „Müh“ je v Gornji Lendavi dosti. Lovenje istih prepustimo dopisniku Novin. Da mu bo šlo delo lažje izpod rok mu priporočamo, da si nabavi ta-le uničevalna sredstva za „mühe“: Muholovec flit ali Aero, mrčesni prašek, formalni s sladkorjem, pivo ter flit tekočino. Pri nameščenju navedenih sredstev naj dobro pazi, da se kje sam ne prilepi, kaj ne g. B., čisto po Vaše smo zavili??

Fokovci:

— **Organizacija JNS.** Na pobudo nekaterih oseb se je znova vzdramila tukajšnja kraj. organizacija JNS, ki je bila ustanovljena lansko leto in je štela takrat okrog 20 članov, izmed katerih so nekateri vsled neaktivnosti domače organizacije prestopili v sosednjo organizacijo v Selu. Na občnem zboru, ki se je vršil pred dnevi, je poročilo o delovanju in stanju org. odpadlo, ker je bila ista že v razpadu pač pa so se izvršile nove volitve, ker se je s primernim posredovanjem in vsled razumevanja občanov za skupnost doseglo to, da se je število članov skoraj potrojilo in šteje org. danes 55, članov. Izvoljeni so bili: Zakoč Jožef za predsednika, Jakiša Ernest za podpredsednika, Hari Deneš š. u. za tajnika in Lepoša Ludvik za blagajnika. Kot delegata za sresko skupščino sta določena Zakoč Jožef in Jakiša Aleksander.

— **Tatvina.** Zadnje čase so neznan temni elementi izvršili več vlovov po dolnjem Prekmurju, kjer so izropali več trgovin. Sled za storilci je vodila k tukajšnjim ciganom, ki jih je orožništvo pozvalo na zagovor, ker se je sumilo, da mora biti organizirana večja ciganska tolpa iz vseh vetrov Prekmurja, katera se poslužuje nočnih pohodov za plenom. Zvite ciganke so baje razpečavale ukradeno blago po hišah. Vsled pomanjkanja dokazov in radi spretnih izgovorov so bili cigani izpuščeni.

— **Udarec po glavi.** Nedavno je iznenadil tukajšnjo okolico slučaj, ki se je dogodil pri Malačičevih v Prosenjakovcih. Domačega sina, ki je spal navadno v hlevu, so nekega jutra našli nezavestnega na svojem navadnem ležišču z razbito lobanjo v mlaki krvi. Poklicani zdravnik je poslal ranjenca v bolnico v M. Soboto, kjer so ugotovili, da je razen udarca na glavi še zaboden na srčni strani z gnojnimi vilami, kar je dalo povod, da so ovrgli prvotno mnenje, češ, da ga je brcnil konj, in je padel sum na nekega njegovega sorodnika, ki bi iz dobičkaželjnosti okrog dedščine izvršil ta čin. Osumljenca so vtačnili v preiskovalni zapor, njegova žrtev pa je že izven nevarnosti za življenje.

— **Pletarski tečaj v Moravcih,** ki ga je priredila ban. kmet. šola v Rakičanu z odobrenjem kralj. ban. uprave dravske banovine v Ljubljani, je bil podaljšán s podporo kralj. ban. uprave v Ljubljani, sres. kmetijskega odbora v Murski Soboti in obč. kmet. odbora v Tešanovcih za 14 dni. Zaključek tečaja je bil 18. februarja t. l. v tečajniških prostorih v Moravcih s sledečim sporedom: 1.) Razstava in razprodaja pletarskih izdelkov od 9 ih do 14-ih. 2.) Ob 14-ih obč. zbor selekcijskega društva v občinski hiši. 3.) Po občnem zboru zaključek tečaja v gostilni Titan.

— **Tepež.** Pri Vatovih v Spodnji Bistrici so minulo nedeljo imeli svadbo. Ob tej priliki so se vinjeni fantje skregali in stekli. Tolkli so se z latami. Eden ima razbite ustnice in zobe, a drugi je vboden z nožem v hrbet. Oba sta iskala zdravniško po-

moč v mursko soboški bolnici. Kdaj bodo ljudje pametni?

— **Rogaševci.** V nedeljo 11. t. m. nam je gornjelendavska sokolska četa z uprizoritvijo igre „Rodoljub iz Amerike“ priredila zelo zabaven popoldan. Tako lepe igre res nismo pričakovali. Igralci so svoje vloge izborna podali. Zelo so nam ugajali nastopi kmečkih fantov in mož. Kdo bi si mislil, da kaj takega zmorejo? Vsa četa z izletniki vred je zapustila v nas globok utis skupne harmonije in discipline. To je lepo! Ne pa „Raus in kaus“ kakor je pri nas. Lendavčani pridite zopet z kako lepo igro, ker vsikdar ste nam dobrodošli.

— **Gornja Slaveča.** Dne 11. febr. t. l. se vršila v tuk. farni cerkvi zlata poroka. 55 let skupnega družinskega življenja sta praznovala g. Škodnik Jurij, 83 let star in njegova soproga Krenos Treza, 73 let stara, iz Gor. Slaveč. Ob tej priliki je bila naša cerkev do zadnjega kotička zasedena. To pa se je zgodilo že tudi radi tega, ker je v isti uri imela poroko gornje-ga para vnukinja, gdč. Škodnik Gizela z g. Hajdinjak Ljudevitom, krojačem iz Dol. Slaveči. — Naš cerkveni gl. skrbnik g. Škodnik Janez, krojač iz Gor. Slaveči, ki je odlikovan od Nj. Vel. kralja z redom Svete Save V. razreda, je tudi sin slavljencev. — Jubilantnemu paru kličemo: „Na mnoga leta!“ mlademu paru pa želimo srečo in zadovoljstvo v novem stanu!

— **Serdica.** Preteklo nedeljo so nas v letošnjem šolskem letu naši pridni šolarji že drugič razveselili s šolsko prireditvijo. Imeli smo priliko opazovati pridnost učencev vseh razredov, od najmanjših do največjih. Prireditvev je obsegala šegavi nagovori, kateremu je sledila skladno izvedena telovadba deklic. Naši najmlajši so se nam predstavili z igrico „Mačka, miš in miška.“ Ne moremo si niti predstavljati koliko ljubezni, volje in potrpežljivosti je bilo treba, preden so naše najmlajše toliko izurili, da tako spretno in samozavestno nastopajo pred tolikimi gledalci! Zadnja točka je bila trodejanka „Bedak Pavlek,“ ki nam je nudila prav obilo smeha. Do zadnjega kotička nabito polna šolska soba, ki je bila še mnogo premajhna, tako da so mnogi morali oditi, bodi vrlemu učiteljstvu naše šole najlepši dokaz, da znamo ceniti njegovo delo in da smo jim za trud prav hvaležni.

— **Beltinci.** Sokolsko društvo Beltinci je pokazalo v zadnjih mesecih lanskega leta in v tekočem letu, da imajo njegovi voditelji dovolj smisla za pravo sokolsko delo. Saj so v kratkem času treh mesecev trikrat javno nastopili, vsi moški in deloma tudi ženski oddelki. Posebno moški oddelki so bili v izvajanju za mali oder prilagojenih prostih in skupinskih vaj — na višku. Tako je bil tudi spored Akademije, dne 11. febr. 1934. prav srečno izbran. Pet telovadnih točk so dobro izvajali člani, m. naraščaj in m. deca, ki so želi od nabito polne dvorane domačinov zaslu-ženo priznanje. Z zadnjo točko, upri-

zoritvijo burke s petjem v dveh dejanjih „Pogodba“ je bila „Akademija“ zaključena. Igra je bila dobro podana posebno, če upoštevamo, da so bile vse vloge (izven ene) v rokah domačih kmečkih fantov in deklet. Godba v odmorih je bila slaba. K sličnim prireditvam spada prav dobra godba, ali pa — nič. — Y.

— **Pertoča.** Nadaljna strokovna predavanja v okvirju tuk. kmet. nad. šole so se vršila pretekli teden sledeča: 29. I je predaval g. Dr. Šerbec, živinozdravnik o govedoreji; 30. I g. J. Samec, živozdravnik o vzreji telet in vzrokih jalovosti; 3. II. g. ing. Eiselt o travništvu in pomenu zadružništva; 6. II. g. J. Samec o silosih in ensiliranju zelenih krmil ter 12. II. g. sreski načelnik Gašpar Lipovšek o kmet. zakonodaji in zelo zanimivo o zgodovini naše pokrajine in o naših zgod. spomenikih. Vsem gg. predavateljem se zahvaljujemo, pa saj so imeli zadoščenje tudi v tem, da je bil obisk vedno rekorden, preko 200 ljudi.

— **Kuzma.** V nedeljo 11. t. m. je tukajšnja šolska mladina uprizorila igro „Vraže,“ katera je prav lepo uspela. Vsa zahvala gre učiteljici g. Lovrečič za njeno požrtvovalnost. — Neki K. Alojz iz Kuzme je začel prav po roparsko. Ko se stemni se že skriva ob cestnih grmovjih in hoče napadati druge poštene fante. Le spravi orožje in pusti druge ljudi pri miru, ker ti to ne bo prineslo nič dobrega.

— **Rogaševci.** Za starosto našega Sokolskega društva je imenovan od Sokolske župe Maribor br. Laznička Anton, šol. uprav. v Kramarovicah. Od novoimenovanega br. starosto pričakujemo, da bo vodil naše društvo po poti, ki bode i Sokolstvu i nam in njemu samemu v ponos. Na delo, da se besede izpremene v dejanja!

OBVESTILA.

— **M. Sobota.** Dramatični tečaj: Prihodnji sestanek, v ponedeljek, dne 26. t. m. točno ob 8 uri zvečer v mali dvorani Sok. doma. Ostalo na deski.

— **Tešanovci.** V soboto 24. t. m. ob 6 uri zvečer bo v tuk. obč. hiši občni zbor občinske organizacije JNS Tešanovci. Vabljeni so vsi zastopniki kraj. organizacij, da se občnega zbora sigurno udeležijo.

— **Pertoča.** Podružnica CMD v Pertoči priredi svoj letni občni zbor dne 18. februarja 1934 ob pol 11 uri v stari šoli (po maši). Vsakega člana dolžnost je, da se občnega zbora udeleži. Vstopijo lahko tudi novi člani.

— **G. Lendava.** V nedeljo 25. febr. bo ob 15 uri v šoli ustanovni občni zbor društva Jadran. straže. Polnoštevilna udeležba naj bo dokaz, da cenimo in čuvamo naše morje.

— **M. Sobota.** Občni zbor tukajšnjega S. K. Panonija se vrši, dne 5. marca 1934 ob 8 uri zvečer v mali dvorani Sok. doma z običajnim dnevnim reedom.

— **M. Sobota.** Srezka letna skupščina (občni zbor) srezkega odbora društva Rdečega križa v Murški Soboti se bo vršil, dne 27. februarja 1934 ob 8. uri v mali dvorani Sokolskega doma v Murški Soboti.

Med tednom:

V Zagrebu je policija aretirala trgovca Jankoviča in njegovega italijanskega pajdaša Fogliardija, ki sta imela privatno zastavljalnico. Možakarja sta dajala manjša posojila proti zastavnini z ogromnimi obrestmi. Brezvestna izkoriščevalca revežev bosta dobila zaslužno plačilo.

Sodišče v Jagodini je obsodilo na leto dni strogega zaporu mazača Milosava Vuksanoviča, ki je bil na glasu kot čudodelni pomočnik v primerih božjasti in stekline. Mazač je svojim bolnikom puščal kri. Stroga kazen ga je zadela zaradi tega, ker je eden njegovih pacientov umrl zaradi zastrupljenja kvi.

V največjem osiješkem parnem mlinu je izbruhnil ogenj. Ogenj je nastal v skladišču kjer je bilo spravljanih okrog 150 vagonov že prodane moke. Zaradi velikanskih zalog moke, ki so izgorele ali pa so pokvarjene od vode, bo znašala škoda preko 3 milijone dinarjev. Ogenj, ki se je širil z največjo brzino, je nastal najbrž zaradi kratkega stika.

V Bijelem polju je šef tamošnje gozdne uprave Blaž Bojić med preprom v pisarni ustrelil svojega uradnika Miločiča. Šef in uradnik sta imela že dolgo časa med seboj ogorčene politične spore in naposled je prišlo do krvavega obračunavanja.

V Celju sta se med delom sporokla dva mesarska pomočnika. V hipni jezi je eden izmed njih navalil na svojega tovariša ter ga z nožem zadel do smrti. Ubijalec se je sam javil orožnikom.

Na cesti iz Beograda proti Obrenovacu se je prevrnil v več metrov globoki prepad tovorni avtomobil, v katerem so se vozili delavci in trgovec Rakič. Trgovec je bil na mestu mrtev, vsi ostali pa so dobili težke poškodbe.

Nedavno se v Dobu zaklali vola, ki je tehtal 1040 kg.

Organizacija.

Vsem krajevnim in občinskim organizacijam!

Ponekod niso razumele krajevne in občinske organizacije naše okrožnice glede občnih zborov. Namesto, da bi krajevne organizacije volile delegate v občinske organizacije, so te krajevne organizacije na sedežu občine proglasile za občinske, ne da bi imele prej občne zore in volile delegate v občinske organizacije. Popravite povsod te napake in predložite seznam članstva in delegatov! Do 28. februarja moramo imeti v rokah seznam članstva občinskih organizacij in delegatov v sresko skupščino! Glejte, da ne bo nereda!

Naša kmetijska prosveta.

Do zdaj izvršena predavanja v organizacijah dajejo sijajne rezultate. V Tišini je prisostvovalo predavanju 146 oseb, v Predanovcih 120, v Pertočah 240, v Martjancih 148, v Mačkovcih se ni moglo ugotoviti števila radi velike gneče. Naši predavatelji bodo posečali vse organizacije in nudili pristašem najboljše nauke racionalnega gospodarstva.

Občni zbor občinske organizacije v Kupšincih. Dne 15. febr. je imela občinska organizacija občni zbor. Zanimanje za stranko, ki je nekoliko pojenjala, se je zopet dvignilo. Udeležba je bila prav lepa. Za predsednika je bil izvoljen ponovno g. Titan Ivan, šolski upravitelj v Kupšincih.

Nemški svet na slovenski zemlji.

Napisala: Kološvári Berta.

On pa, ki je tam trpo od začetka do konca, svoj žitek nešteto krat reskirao, nemre avanzirati, ka nema protekcije. Zato on dale živeti nemre, pred njene oči več ne vüpa, naj ostane zbogom. Njena pisma i mále spomine naj njemi na srcé de-nejo, tak de njemi zemla ležejša.

Meo je pa on ednoga vrloga slugo: Vencelja. Té Vencelj je taki opazo, ka se njegovomi dobromi gospodari nikaj hüdoga zgodilo, tak se okoli njega obračao, ka se njemi je posrečilo prečteti pisma začétek:

Drága Amálija!

Gda te té vrstice čteli, mené ne-de več med živimi . . .

Kak je to prečteo, se več nej müdio. Bežao, kak so ga nogé nesle, po Amálijo.

Ona vsa prestrašena pitala, ka za nevole?

On pa samo silo: Naj ide, hitro naj ide, ka prinji velka nevola.

Nej šla bežala sta; kak tá prideteta je Wimbersky rávnok pismo z končao, ešče edno starišom i te „zbogom svet“. Te samo edna bela roka ségne, po pred njim na stoli ležéčo pišolo, ta druga pa po to na Amálijo naslovljeno pismo.

Pred njim je stála Amálija, njegov žitek je rešeni bio.

Z skuznimi očmi ga tečás, tečás nagačávala, ka ga od samomorilnega nakanenj odvrnola. Amálija vzeme v roke te novine, tam pa že cela stran bila razpisani mest: Iskali so komisáre, davčnikáre, finance, žandáre na Vogrsko. Za naš kráj pa tákšegá, šteri

količkáj kakšo slávsko reč znao. Tistoga hipa je Windischgrätz regiment Prága váraša hišni regiment bio, tak je Wimbersky česki dobro znao. I tak ga njegova čedna Amálija obrnola, ka proánjo za komisára vu naš kráj notri dao. Za osem dni že vö imenüvani bio, z dispenzátijov sta se zdalá i za štirnájst dni sta že vu žutom poštnom omnibusi rajžala vu slovenski kráj.

Glavárstvo je bilo vu ednom velkom stárom grofovskom hrámi, na šteroga mesti dnes gospon Hartnera palača stoji, tam na vogli vélke cesté; žandárje i dávní urad so túdi vu grofovski hramáj bili logierani.

Eti pri nás pa že griva anarhija bila, nej je že gvüšen bio mérnoga prebiválstva žitek, nej imetje. Štirje roparje so bili, ki so ropali, lüdi klali, ali na njihovo példo so se skorom vu vsákoj vési tovajske bande

nabérale. Razglášení je bio štatárium i Wimbersky, kak pooblastšeni právósodec je te štiri ropare eti vu Soboti, na tak imenüvani Máli Plesaj gde je zdaj trata pred špitáлом, te ešče živinski plac bio, obesiti. Višále so tam stalé, gde dnes špitála záden tao za kužne bolezni pri járkí, i tam so gorí covonili ti razbojníki za strahovito példo, na živinskom pláci, gde se najvéč lüdi obrnola.

Od toga so se vsi tovaži malo zosagali, mesec dni ne tátvine bilo zglášene. Na to je dao štatárium odpovedati.

Nemški žandárje so bili z tí najbole rédni podoficierov prebráni i so že vsi svojí osem let odslüžili, vsi so lepo pismo delali i edno gvüšno izobrazbo zasvojili.

(Dale.)

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
v MURSKI SOBOTI

Renate Müller
tonfilmu
**ŽENA BREZ
PYJAME**

Glazba: Theo Mackeben
in Felix Joachimson.

Predstave se vršijo:
V NEDELJO, dne 25. februarja ob 1/4
uri, in zvečer ob 1/29 uri.

SOKOL

Občni zbor Sokolskega
društva v Murški Soboti.

Referent za čete (br. Velnar): V pret. letu so pripadniki čet prvič izvajale vaje z ostalim članstvom. Delo v posameznih edincah je bilo kakor sledi: Brezovci — prav dobro. Cankova — v tehničnem oziru se ne udeležuje, pač pa prireja gledališke igre. Gederovci — v vseh ozirih prav dobra. G. Lendava — dobro, po odhodu načelnika je telovadba zaostala. G. Petrovci — ni telovadcev. Križevci — se ne udeležuje. Martjanci, Markovci, Moščanci, Pečarovci, Rakičan, Strukovci, Puževci, delujejo dobro. V. Dolenci — vsestransko agilna v tehničnem kakor tudi v kulturnem oziru. Zenkovci — dobro. Puconci — vodi samo deco. Posamezni člani čet so se v pret. letu udeležili raznih izletov. povsod pa primanjkuje primernih prostorov za telovadbo, kar seveda ovira delovanje društva. Skupno število vseh pripadnikov čet je narastlo že na 777.

Dram. odsek (br. Gabrijelčič): V preteklem letu so člani odseka priredili sledeče predstave: Kralj na Betajnovi, Voda, Roksi. V režiji dram. odseka je bil tudi Silvestrov večer.

Glazb. odsek (br. Justin): je gostoval v G. Radgoni v Ljutomeru in drugod. Nastopil je 20 krat. Vrednost

inventarja znaša 26.000 Din, dolg: 16.000 Din. Število članov 26. Nekateri člani se udeležujejo, kot instruktorji pri mestni godbi. Za agilno delo je občni zbor izrekel odseku priznanje in hvalo.

Lutk. odsek (br. Abakumov): Poseduje lasten oder, 19 lutk ter 8 scenerij. Vrednost novonabavljenega inventarja znaša 3000 Din. Vprizoril je 8 iger z večkratno ponovitvijo. Gostoval je tudi v Beltincih. Predsedniku odseka na katerem sloni vso delo, je izrekel občni zbor zahvalo.

Knjižnica je v lanskem letu izposodila 487 knjig.

(V nadaljevanju bomo objavili še posebej poročilo načelnika in članove novo izvoljene uprave.)

Sokolski tečajniki, ki ste se udeležili tečaja v Soboti javite in pošljite denar za fotografijo á 5 Din. Kdor je vzel knjigo „Igre“ naj pošlje nemudoma denar okr. načelniku!

Zdravo.

Iz delovanja Združenja trgovcev v Murški Soboti.

Novi predpisi za uvoz jajc, sira in masla v Nemčijo.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je poslala Združbi trgovcev prepis dopisa Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, z dne 9. t. m. št. 1368, ki se tiče novih predpisov za uvoz jajc, sira in masla v Nemčijo, kakor sledi:

1. Kontingenti za leto 1934.

- Maslo 14 dz. (100 kgr.) v mesečnih količinah od 20 q.
- Sir 14 dz. (100 kgr.) v mesečnih količinah od 1 q.
- Jajca 12.113 dz. (100 kgr.) v mesečnih količinah od 10 q.

2. Monopolska taksa.

Pri uvozu masla, sira in jajc se ima plačati počenši od 1. I. 1934 naprej monopolska taksa, ki znaša:

- pri maslu Mk. 2. za 1 dz. (100 kgr.)
- pri siru Mk. 1. za 1 dz. (100 kgr.)
- pri jajcih Mk. 1. za 1 dz. (100 kgr.)

3. Razlika cene med tujskem in nemškem tržišču.

Pri uvozu masla, sira in jajc v Nemčijo počenši od 1. II. 1934 je plačati taksa na razliki cene tujskega in nemškega tržišča. Ta taksa je odredjena za vse države in sedaj iznaša:

- pri maslu Mk. 60 1 dz. (100 kgr.)
- pri siru Mk. 10 do 24 za 1 dz. (100 kgr.)

Za trdi sir, ki ni spakovan v paketih od 2 1/2 kg. ali manj proti vrsti sira, izvzemši kateri so podobni parmazanu in rokforu, za te vrste sira, kakor tudi za ostale se plačuje v mes. februarju t. l. samo monopolska taksa od 1 Mk. za 100 kgr.

4. Uvozno dovoljenje (Übernahmschein.)

Za uvoz masla, sira in jajc v Nemčijo počenši od 1. februarja 1934 je predpisano uvozno dovoljenje. Dotični formularji so tiskani v *Reichsgesetzblattu* - u.

To dovoljenje izdajajo sledeče ustanove:

a) za maslo in sir: *Reichsstelle für Milcherzeugnisse, Oele und Fette v Berlinu.*

b) za jajca: *„Reichsstelle für Eier v Berlinu.“*

To dovoljenje si pribavijo nemški uvozniki na osnovi ponudbe naših izvoznikov. Naši izvozniki pa morajo edino poslati ponudbo z navedbo cene in količine zgoraj navedenega blaga, ki ga namerevajo izvoziti nemškemu upniku, po informaciji ustanove *„Reichsstelle für Eier“ v Berlinu.* Nemški uvozniki si morajo pribaviti pa od *Reichsstelle für Milcherzeugnisse, Oele und Fette v Berlinu uvozno dovoljenje* in to vsak mesec do 20. za prihodnji mesec.

V znanje vsem članom trgovcem, ki se bavijo z izvozom teh predmetov.

GOSPODARSTVO

Snaženje in škropljenje sadnega drevja.

Sedaj je najbolj priporočljiv čas za snaženje in škropljenje sadnega drevja. Drevesa, ki imajo po deblu in tudi po kroni mah, lišaj ali staro hrapavo skorjo, je treba odstraniti s strguljo ali žično krtačo, ker se pod to skorjo nahajajo najbolj nevarni škodljivci sadnega drevja, kateri se spomladi, ko solnce zasije prebudijo in ko začne drevo cvetsti se takoj naselijo na cvetove ter uničijo plodove dreves.

Pri snaženju dreves je posebno paziti, da se ne poškoduje zelene skorje ali pa celo les. Če se je snaženje opravilo se takoj priporoča po končanem delu deblo namazati, ali še bolje, celo drevo poskropiti z 10 15% apnenim beležem ali z drevesnim karbolenom.

Z drevesnimi karboleji se lahko škropi od nov. do sredine marca:

Arborin se vzame za jabolane in hruške 10-15% (Neodendrin 5 7%) za češnje, slive in breskve, 8% drev. karbol. (4% Neodendrin). Škropljenje se naj opravi po mogočnosti v mirnem in lepem solčnem vremenu, ne pa v vetru. Z večkratnim škropljenjem uničimo vse škodljivce, ki delajo največ škode na sadnem drevju.

Za sveže rane, ki so nastale na deblu iz kateregakoli vzroka, je priporočljivo, da se jih pobeli z žmesjo ilovice, krovjeka in vode. Votline na drevju je potrebno najprej osušiti trohnelega lesa in nato zabetonirati s cementom.

Zelo važno je oskrbovanje krone pri snaženju sad. drevja. Drevo, katero mislimo osušiti, je potrebno najprej dobro ogledati, da se ugotovi vse nedostatke, ki jih moramo odstraniti. Suhe veje, štrli in belo omelo je takoj odstraniti, na to pridejo na vrsto vse one veje, katere se ribljejo ali križajo, so rakove ali pregoste.

Pri pravilno čiščeni kroni se lahko vsaka veja na svojem mestu pravilno razvija, ima dovolj svetlobe in zraka, kar tudi zelo pospešuje uničevanje škodljivcev.

Veje je pa tudi potreba pravilno odžagati, da se bode nastala rana čim prej zarastla, pri vsem pa nespomemo puščati štelov, ker ti nikoli ne zarastejo, ampak začnejo prhniti in povzročajo luknjavost debla. Debele veje se žagajo dvakrat, rez bodi navpična, v pravem kotu na odžagano vejo. Nastala rana se z ostrim nožem gladko odreže, da lažje in hitreje zaceli rana, na to se še s katranom za maže, da nemore na solncu razpokati in vsled vlage prhniti.

Pri snaženju drevja nespomemo pozabiti na veje katere vise k tlom

in zadržujejo promet. Snaženje drevja ni potrebno vršiti vsako leto ampak le po potrebi. Snaženje starejših zelo zanemarjenih dreves se razdeli na dve do tri leta; Prvo leto se odstranijo vsi štrli, suhe veje in pregoste veje, drugo leto pridejo na vrsto ostale goste veje in vse one, ki se ribljejo ali križajo, v tretjem letu se šele krona popolnoma uredi. Če bi v prvem letu takemu drevesu odvzelo preveč vej, bi bila posledica ta, da bi nastala cela kopica vodeni pogankov, ki nam povzročajo mnogo nepotrebnega obrezovanja in deblo le slabijo.

Sadj. pom. KELEMEN.

Dvodnevni tečaj za sajenje, oskrbo in precepljanje sadnega drevja se vrši dne 2. in 3. marca na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja vsaki dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Tržne cene.

Zagreb. Na ta tedenski sejem je bilo pripeljanih 7 bikov, 285 krav, 69 junic, 178 volov, 45 juncev, 177 telet, 522 svinj in 147 prascev. Cene so bile sledeče: Biki 3 25, krave za mesarske svrhe 3-3 20, krave klobasarice 2 15-2 25, junice za mesarske svrhe 3 35-3 75, junice za razplodne svrhe komad 1000-1250, voli I. razred 4-4 75, voli II. vrste 3 50, voli bosanski 3, junci 3 50-3 80, teleta živa 5 50-7, teleta zaklana 7 50 do 8 50, svinje pitane 8 50-9, svinje za pleme 6 50-7, svinje zaklane kg. 11 50-12, prasci komad 90-140, konji par 5000 8000, žrebeta komad 1500-2000, konji za klanje 1 50-2 Din za kg.

Karlovac. Na ta sejem je bilo pripeljanih 2000 glav živine. Od tega je bilo prodanih 116 telet, 114 junic, 176 volov, 13 bikov, 176 krav za mesarske svrhe, 78 žrbet, 20 krav za pleme, 67 kobil, 238 konjev, 256 svinj, 214 prascev, 159 svinj za pleme, 116 kom. drobiža. — Cene so bile: teleta 150-550, junice 3-4, voli 3-4 50, biki 2 4, krave za mesarske svrhe 2 50-4, žrebeta 200-500, krave za razplod 3-5, kobile 300-1000, konji 500-5000, svinje za mesarske svrhe 7 8, odojci 100-200, svinje za razplod 7-9, drobiž od 40-120 Din.

Deželni pridelki:

Zagreb. Detelja 45-50, otava 50-55, seno 30-35, slama za hrano 35-40, slama za steljo 35 Din.

Novosadska blag. borza. Pšenica: Baška okolica, Novi Sad, sremska 102 104, okolica Sombor 101-103, srednjebaška 103-105, gornjebanatska 106-102, južnobanatska 97-99, slavonska 105-107 Din.

Oves: baški, sremski, slavonski 52 54 Din.

Koruza: baška in sremska stara 78 80, nova 56-57, nova sušena 67-69 Din.

Otrobi: baški 65 67, banatski 62-64 Din.

Fižol: baški uzančni 123-128 D.

Iz boljše hiše sprejme zdravega fanta za vajenca gostilničar BANFI JOŽEF, M. Sobota.

Proda se: dobro ohranjen „Terrot“ 500 ccm in en KLAVIR. Več v trg. Nemezc, M. Sobota.

UREDITEV DOLGOV, sodne in izven-sodne poravnave, konkurzne nasvete, kmečko zaščito preskrbo kreditov in ureditev vseh trgovsko-obrtnih poslov izvršuje koncesionirana komercijalna pisarna LOJZE ZAJC v Ljubljani. Za Prekmurje se obrnite na mojega pooblaščenca g. FRANJO BOKAN, M. Sobota, Cvetna ulica 20.

! POZOR !
! BIKIKLISTI !
PONIRLANJE
STARIH BIKIKLOV.
V ognju smajlirano
Din 70.—
GUSTAV DITTRICH
Murska Sobota.

POZOR, UGODNE PRODAJE!

Lepa trgovska hiša z velikim dvoriščem in vrtom ter k trgovini spadajoča skladišče in več stanovanjskih prostorov na lepem in prometnem mestu v Beltincih je na prodaj.

Ena gospodarska hiša z velikim dvoriščem in vrtom, 1 oral njive na lepem mestu v Ljutomeru je na prodaj.

Cena za obe hiši je zelo ugodna.

Resni reflektanti naj se pismeno javijo za nadalja pojasnila na oglasni oddelek MURSKA KRAJINA pod UGODNA PRODAJA.

Na upravi veleposltestva v Rakičanu SE PRODAJO jaličove (smrekove) štange v raznih debelosti.

Pekarna v odajo!

Treznega, kavcije zmožnega peka sprejemem v svoje poslopje. — Samec ima prednost!

GUMILAR JANEZ, krojač Gornja Lendava.

Podalšaj si življenje!

Življenje moremo podalšati, betege prepričati, betežne ozdraviti, slabe okrepcati, nestalne očvrstiti in nesrečne osrečiti!

KA JE ZROK VSAKŠE BOLEZNI? Oslablenje živcev, potrnost, izguba dobrih prijatel'ov ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in dosta drugih vzrokov.

ZADOVOLSTVO

je najboljši vračiteo! So poti, ki te morejo pripelati do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti te z novim vüpanjom; ta potje pa opisana v razpravi, ki jo more vsaki, ki jo žele, dobiti taki iq

ČISTO BREZPLAČNO!

V toj maloj priločnoj knjigici je raztolmačeno, kak more v kratkom časi in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trüdnost, razmišlenost, oslabljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih betežasti pojavov, zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila dosta veselih vör.

Poštno zbirališče:

ERNEST PASTERNAK, BERLIN SO. Michaelkirchplatz 13. Abt. 903.